

A VESZTES HÁBORÚ UTÁN

Rákóczi Ferenc levele Károlyi Sándornak 1711. április 19-én

Isten minden jókkal áldja meg Kegyelmedet, szívből kívánom!

Remélvén, hogy az Rádai bemenetele és az Kegyelmednek 3-án írott leve-
lére tett válaszom tehettek valamely fordítást az Kegyelmed mostani, szívemet
epesztő s keserítő munkáin: tartóztattam ezeket a követeket¹, az kik által is
egyébre nem kérhetem Kegyelmedet, – hanem lelki üdvösségére kénszerítem:
ne praecipitálja (siesse el) szegény nemzetünk dolgát s ügyét, maga s familiája
(családja) holtig való gyalázatjára; mert soha nem fogják azt mondani, hogy
az fejedelem pártolt el az generálisától, – hanem, hogy az generális az fejede-
lemtől. Hiszem, jobb lesz azon útját amplectálni (választani) az békességnek,
az melyről Rádainak írtam², hogy communicálja (közölje) Kegyelmeddel; –
nem rumpálja (szakítja meg) Pálfi az armistitiumot (a fegyverszünetet) már
ezen: mert az maga alliatusi (szövetségesei) előtt sem adhatna számot az
császár, hogy azért rumpálja (szakítja meg), hogy az ő projectumok (tervük)
szerint akarunk békéleni. Ha penig ezen opinióm (vélekedésem) sem jobb
Pálfi hitegetésénél, – sit sangvis civium effusus et effundendus super vos, et
super filios vestros (a polgárok kiomlott és kiomlandó vére szálljon rátok és
fiaitokra)!

Ennél többet nem válaszolhatok: mert fojtogatja szívemet az keserűség, s
az igaz, de megcsalott barátság, sinceritas (őszinteség) és confidentiám
(bizalmam), az mellyel voltam, – lesznek is, ha tetszik

Kegyelmednek

minden jót kívánó atyafia, barátja
F. P. Rákóczi m. p.

JEGYZETEK

- ¹ A magyarországiak részéről Csajághy János, Bulyovszki Dániel és Cserei János, az erdélyiek részéről pedig Rhédei László s Kemény Simon keresték fel a fejedelmet Sieniawiskiék kukizovai kastélyában.
- ² Rádayt elsősorban az angol közbenjárás reményével biztatta.